

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura we Wrocławiu

LWR.410.012.03.2021

**Pani
Monika Listwan
Dyrektor
Zespołu Szkół Ponadpodstawowych
w Zgorzelcu**

Zespół Szkół Ponadpodstawowych
w Zgorzelcu
ul. Francuska 6
59-900 Zgorzelec

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/21/021 – „Funkcjonowanie szkół w sytuacji zagrożenia COVID-19”

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Branżowa Szkoła I Stopnia im. Emilii Plater w Zespole Szkół Ponadpodstawowych w Zgorzelcu ¹ , ul. Francuska 6, 59-900 Zgorzelec.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Pani Monika Listwan, Dyrektor Zespołu Szkół Ponadpodstawowych w Zgorzelcu, od dnia 1 września 2020 r. ² .
Zakres przedmiotowy kontroli	Realizacja przez szkoły zadań w obszarze kształcenia, wychowania i opieki w sytuacji zagrożenia COVID-19.
Okres objęty kontrolą	Lata 2020-2021 (do czasu zakończenia kontroli) ³ , z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ⁴ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura we Wrocławiu
Kontroler	Mirosław Perłowski, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWR/79/2021 z dnia 7 maja 2021 r. (akta kontroli tom I str. 1-2)

¹ Dalej: Szkoła Branżowa.

² Dalej: Dyrektor. W okresie od dnia 1 września 2017 r. do dnia 31 sierpnia 2020 r. funkcję tę pełniła Pani Jadwiga Buciuto. Pani Iwona Listwan jest Dyrektorem wszystkich podmiotów wchodzących w skład Zespołu Szkół Ponadpodstawowych w Zgorzelcu, w tym Branżowej Szkoły I Stopnia im. Emilii Plater.

³ Tj. do dnia 29 czerwca 2021 r.

⁴ Dz.U. z 2020 r. poz. 1200, ze zm., dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna⁵ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Dyrektor prawidłowo zorganizowała i zrealizowała zadania Szkoły Branżowej w sytuacji zagrożenia COVID-19. Zapewniła również bezpieczne warunki realizacji działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej uczniom, nauczycielom oraz pozostałym pracownikom. W okresie zawieszenia nauki, a także po wprowadzeniu obowiązkowej nauki zdalnej, Dyrektor oraz nauczyciele wspierali uczniów i ich rodziców/opiekunów, przekazując bieżące informacje dotyczące funkcjonowania Szkoły Branżowej oraz wysyłając stosowne materiały i pomoce dydaktyczne. Adekwatnie do potrzeb i uwarunkowań wprowadzone zostały odpowiednie formy edukacji (w sposób zdalny, stacjonarny lub hybrydowy) oraz umożliwiono wszystkim uczniom i nauczycielom ich realizację. Szkoła Branżowa została przyłączona do Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej⁶, wdrożono środki zabezpieczające uczniów przed dostępem w Internecie do treści mogących stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju. Ponadto wszystkim uczniom i nauczycielom, którzy wyrazili taką potrzebę, udostępniono sprzęt komputerowy. Nauczyciele zgodnie z wprowadzonymi wytycznymi sprawdzali wiedzę i umiejętności oraz postępy w nauce uczniów, o których informowali rodziców/opiekunów.

III. Opis stanu faktycznego

OBSZAR

Realizacja przez szkoły zadań w obszarze kształcenia, wychowania i opieki w sytuacji zagrożenia COVID-19

Opis stanu faktycznego

Szkoła Branżowa wchodziła w skład Zespołu Szkół Ponadpodstawowych w Zgorzelcu⁷. Ponadto do Zespołu Szkół należały również: Technikum im. Emilii Plater⁸, Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych im. Emilii Plater⁹ oraz Międzyszkolny Ośrodek Sportowy w Zgorzelcu. Organem prowadzącym dla tego podmiotu był Powiat Zgorzelecki¹⁰, a nadzór pedagogiczny sprawował Dolnośląski Kurator Oświaty. Zespół Szkół nie posiadał filii, internatów i burs szkolnych.

Szkoła Branżowa kształciła uczniów w 28 zawodach, tj.: mechanik pojazdów samochodowych, murarz-tylnik, kucharz, sprzedawca, blacharz samochodowy, cukiernik, elektromechanik pojazdów samochodowych, elektryk, fryzjer, lakiernik, monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie, operator obrabiarek skrawających, piekarz, stolarz, elektronik, tapicer, lakiernik samochodowy, magazynier-logistik, złotnik-jubiler, fotograf, ślusarz, barman, kelner, kierowca-mechanik, monter sieci i instalacji sanitarnych, blacharz instalacji przemysłowych, elektromechanik, mechanik-monter maszyn i urządzeń.

Według stanu na dzień 30 września 2019 r. w Szkole Branżowej kształciło się 408 uczniów w 15 oddziałach¹¹, w Technikum 577 uczniów w 21 oddziałach, a w Liceum 36 osób w dwóch oddziałach. Na dzień 30 września 2020 r. liczba uczniów i oddziałów w tych podmiotach wynosiła odpowiednio: 486 i 17 w Szkole Branżowej, 595 i 22 w Technikum oraz 18 i jeden w Liceum.

(akta kontroli tom I str. 3-340)

⁵ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną, jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁶ Dalej: OSE.

⁷ Dalej: Zespół Szkół.

⁸ Dalej: Technikum.

⁹ Dalej: Liceum.

¹⁰ Dalej: Powiat.

¹¹ Dalej także: klasy.

1. W dniach 12-24 marca 2020 r. praca Szkoły Branżowej w trybie stacjonarnym została zawieszona z powodu zagrożenia epidemicznego COVID-19, co było zgodne z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 marca 2020 r. w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19¹². W tym okresie, a także w trakcie nauczania zdalnego i hybrydowego, Szkoła Branżowa była przygotowana do sprawowania opieki nad uczniami w świetlicy szkolnej, jednak zarówno uczniowie, jak i ich rodzice/opiekunowie nie zgłosili potrzeb w tym zakresie.

(akta kontroli tom IIII str. 226)

2. Po ogłoszeniu epidemii COVID-19, w Szkole Branżowej poczyniono przygotowania do zdalnego nauczania, zanim wprowadzono formalnie taką formę kształcenia. Dyrektor zorganizowała w dniu 12 marca 2020 r. spotkanie rady pedagogicznej, na którym przedstawiono zasady pracy od dnia 16 marca 2020 r. oraz zalecono nawiązanie współpracy nauczycieli z uczniami poprzez e-dziennik. W okresie zdalnego nauczania, była to główna forma kontaktu i współpracy z uczniami oraz ich rodzicami/opiekunami. Ponadto nauczyciele indywidualnie nawiązywali kontakty z uczniami także za pośrednictwem komunikatorów, takich jak: Messenger, Google Duo, WhatsApp, itp. Informacje kierowane zarówno do uczniów, jak i ich rodziców/opiekunów, były także przekazywane za pośrednictwem strony internetowej Zespołu Szkół w zakładce „Aktualności”¹³ oraz przez Facebook.

W dniu 19 marca 2020 r. na stronie internetowej Zespołu Szkół zamieszczona została informacja z dnia 13 marca 2020 r. Ministerstwa Edukacji Narodowej o nauce zdalnej podczas zawieszenia zajęć w szkołach - rekomendacje dla nauczycieli i dyrektorów¹⁴. W informacji wskazano możliwe formy nauki zdalnej oraz szeroki wachlarz narzędzi do jej prowadzenia. Wskazano m.in. na możliwości korzystania z różnorodnych materiałów i zasobów, w tym e-podręczników, portali edukacyjnych wielu instytucji, w tym Telewizji Polskiej oraz Polskiego Radia. Informacje te, jak również informacje o systemach nauki zdalnej języków obcych i języka polskiego, zostały także przekazane w dniach 18 i 20 marca 2020 r. nauczycielom Szkoły Branżowej za pośrednictwem poczty elektronicznej.

W dniu 16 marca 2020 r. nauczyciele Szkoły Branżowej otrzymali na swoje skrzynki poczty elektronicznej informacje o webinarium „Chcę uczyć zdalnie – jak zacząć?” oraz materiały Ministerstwa Edukacji Narodowej „Lekcje z internetu – rusza serwis gov.pl/zdalnelekcje”. Otrzymane materiały nauczyciele przekazywali za pośrednictwem e-dziennika swoim uczniom.

E-dziennik został wprowadzony w Szkole Branżowej w dniu 1 września 2014 r., w związku z czym nauczyciele posiadali informacje o adresach e-mail uczniów i ich rodziców/opiekunów oraz numery telefonów do nich. Dane o kontaktach były na bieżąco aktualizowane. W okresie zawieszenia pracy Szkoły Branżowej, tj. w dniach 12-24 marca 2020 r., nie prowadzono zajęć dydaktycznych, w związku z czym nie dokonywano zapisów w e-dzienniku.

(akta kontroli tom I str. 4, 341-365)

3. Dyrektor podjęła działania przygotowujące do kształcenia na odległość. W tym celu m.in. zleciła nauczycielowi informatyki przygotowanie materiałów, dotyczących sposobu prowadzenia wideokonferencji. Materiały zawierające informacje o ZOOM, Google Classroom – narzędziach do tworzenia wideokonferencji, które umożliwiały także monitorowanie i ocenianie postępów uczniów oraz link do bloga e-podręczniki

¹² Dz.U. poz. 410, ze zm. Akt ten został uchylony z dniem 1 września 2020 r.

¹³ <http://zspemilka.pl/p,268,aktualnosci>, dostęp na dzień 29 czerwca 2021 r.

¹⁴ <http://zspemilka.pl/art,1542,komunikat-dyrektora-szkoly-z-dn-19-marca-2020-r.>, dostęp na dzień 29 czerwca 2021 r.

zawodowe¹⁵, zostały przekazane nauczycielom w dniu 23 marca 2020 r. przez e-dziennik. Nauczyciele otrzymali polecenie przygotowania się do prowadzenia lekcji zdalnych, z wykorzystaniem ww. materiałów. Wiadomości do nauczycieli były wysyłane z opcją potwierdzenia, a kancelaria Szkoły Branżowej dysponowała wykazem zatrudnionych nauczycieli wraz z kontaktami do nich. Zgodnie z coroczną praktyką, na pierwszych w roku szkolnym zebraniach z rodzicami/opiekunami, wychowawcy mieli obowiązek zebrania i/lub aktualizacji kontaktów do rodziców/opiekunów.

Dyrektor dokonała analizy możliwości zdalnej realizacji programów nauczania dla poszczególnych klas, a następnie przekazała w dniu 19 marca 2020 r. wiadomość do nauczycieli z poleceniem realizacji podstawy programowej za pomocą zdalnie prowadzonych lekcji, z utrzymywaniem stałego kontaktu z wszystkimi uczniami, w tym ich interakcji podczas prowadzonych zajęć. Nauczyciele posiadali wiedzę w zakresie potrzeb swoich uczniów, w tym wynikających z opinii i orzeczeń instytucji zewnętrznych oraz starali się do nich dostosować swoje działania w ramach prowadzonych zajęć w formie zdalnej.

W dniu 11 marca 2020 r. przekazano do rodziców i uczniów komunikat Ministerstwa Edukacji Narodowej, zawierający wskazówki dla szkół, rodziców/opiekunów i uczniów, w zakresie form pracy zdalnej, w tym zachowania higieny tej pracy oraz bezpieczeństwa w warunkach epidemii.

(akta kontroli tom I str. 4-5, 366-381)

4. Zadania realizowane przez nauczycieli w okresie zawieszenia zajęć w szkole w dniach 12-24 marca 2020 r., polegały – zgodnie z poleceniami Dyrektora – na pozostawaniu w gotowości do pracy, przygotowywaniu nauczycieli i uczniów do pracy zdalnej, m.in. w zakresie nowych materiałów z podstawy programowej. Nauczyciele przekazywali tematy lekcji zaplanowanych do przeprowadzenia zdalnie, śledzili na bieżąco i reagowali na wszystkie informacje przekazywane przez e-dziennik, rozliczali uczniów z odbierania wiadomości oraz przekazywali wychowawcom i rodzicom/opiekunom informacje o przypadkach ich nieodbierania.

Od dnia 25 marca 2020 r. nauczyciele realizowali plan zajęć w formie zdalnej, pracując w pełnym wymiarze godzin, zgodnie z planem lekcji. W stosownych rubrykach e-dziennika wpisywano sprawdzoną obecność uczniów. Do każdego tematu nauczyciele przekazywali uczniom stosowne materiały. Nauczyciele przedmiotów o charakterze nieteoretycznym, np. wychowania fizycznego, realizowali tematy z wiedzy teoretycznej o sporcie, w tym w zakresie historii sportu, zasad gier zespołowych, ciekawostek sportowych itd. Powyższe działania zostały udokumentowane zapisami w e-dzienniku oraz w wiadomościach z poczty elektronicznej. Przy realizacji zajęć wykorzystywano e-dziennik, pocztę elektroniczną, portale społecznościowe (Facebook, Messenger, WhatsApp, Skype) i inne narzędzia elektroniczne (platforma edukacyjna Khan Academy, Zoom). Praktyką stały się także kontakty telefoniczne z jednym z uczniów z klasy, który był instruowany, jakie materiały i gdzie można pobrać, w celu przekazania tych informacji pozostałym uczniom z jego klasy. Na początku kwietnia 2020 r. nauczyciele wprowadzili kolejną możliwość sprawdzania wiadomości uczniów, wykorzystując testportal¹⁶. W dniu 24 kwietnia 2020 r. Szkoła Branżowa uzyskała dostęp do platformy Microsoft Teams¹⁷, umożliwiającej prowadzenie lekcji on-line.

Dyrektor w ramach swoich kompetencji, dotyczących ustalania zasad zaliczania do wymiaru godzin poszczególnych zajęć realizowanych z wykorzystaniem metod

¹⁵ <https://epodreczniki-zawodowe.blogspot.com/>, dostęp na dzień 29 czerwca 2021 r.

¹⁶ Aplikacja internetowa umożliwiająca tworzenie własnych testów i testowanie on-line.

¹⁷ Dalej: platforma Teams.

i technik kształcenia na odległość lub innego sposobu kształcenia, uznawała do naliczenia wynagrodzenia, zajęcia realizowane zgodnie z planem w ramach godzin ponadwymiarowych¹⁸.

(akta kontroli tom I str. 5, 382-401, 414-508, tom II str. 1-208, tom III str. 371)

5. Na początku każdego roku szkolnego, na lekcjach informatyki, udzielane było wsparcie uczniom, którzy mieli problemy z korzystaniem z e-dziennika. Dodatkowo w celu prowadzenia zdalnego nauczania, wśród uczniów i nauczycieli Szkoły Branżowej, w okresie 12-24 marca 2020 r. przeprowadzono rozeznanie w zakresie możliwości posługiwania się technikami informatycznymi na bazie funkcjonującego e-dziennika, do którego dostęp mieli wszyscy nauczyciele, uczniowie i ich rodzice/opiekunowie. Dwóm uczniom, którzy nie mieli dostępu do sprzętu do pracy zdalnej, zostały wypożyczone komputery przenośne.

Szkoła Branżowa nie przeprowadziła formalnego przeszkolenia nauczycieli przed wprowadzeniem nauczania zdalnego, niemniej jednak, w dniu 23 marca 2020 r. udzielono drogą e-mailową m.in. instruktażu korzystania z aplikacji ZOOM do prowadzenia lekcji zdalnie, a w dniu 27 marca 2020 r. wskazano na możliwość podnoszenia kwalifikacji na platformie e-learningowej EQURS.pl. W dniu 22 kwietnia 2020 r. przekazano nauczycielom informację o bezpłatnym szkoleniu z zakresu nauki on-line, a w dniu 7 maja 2020 r. o projektach szkoleniowych dla nauczycieli w zakresie podnoszenia kompetencji cyfrowych. W dniu 25 maja 2020 r. do nauczycieli wychowania fizycznego została rozesłana wiadomość o możliwości wzięcia udziału w szkoleniu metodycznym on-line z przygotowania zajęć zdalnych z tego przedmiotu.

(akta kontroli tom I str. 5, 15, 402-409, tom II str. 294-300, 310-363, 367-384)

Przeprowadzone badanie sześciu z 15 funkcjonujących w roku szkolnym 2019/2020 (40,0%)¹⁹ oddziałów Szkoły Branżowej wykazało, że w ramach nauczania zdalnego wszyscy nauczyciele poszczególnych klas mieli kontakt z uczniami i ich rodzicami/opiekunami. W objętych kontrolą klasach dopasowano metodę kształcenia zdalnego do warunków uczniów. Do końca roku szkolnego 2019/2020 kontakty pomiędzy nauczycielami i ich uczniami oraz rodzicami/opiekunami odbywały się głównie poprzez e-dziennik, za pośrednictwem którego przekazywano materiały do lekcji²⁰ i otrzymywano informacje od uczniów. Korzystano też z innych narzędzi takich jak Messenger, platforma edukacyjna Khan Academy, WhatsApp, Skype, Facebook, Zoom, poczta elektroniczna, zakładając dla klasy grupę, na którą uczniowie mogli odsyłać wykonane zadania.

(akta kontroli tom I str. 410-508, tom II str. 1-208)

6. W okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania Szkoły Branżowej, Dyrektor przekazywała uczniom, rodzicom/opiekunom i nauczycielom informacje o sposobie oraz trybie realizacji zadań tego podmiotu, komunikatami wysyłanymi przez e-dziennik, pocztę elektroniczną. Zamieszczała również stosowne informacje na stronie internetowej Zespołu Szkół oraz na Facebook. Dyrektor zobowiązała nauczycieli do opracowywania tematów, na każdy następny tydzień nauki zdalnej. Tematy te były raz w tygodniu przekazywane przez e-dziennik do uczniów i ich rodziców/opiekunów oraz do Dyrektora. W komunikacie z dnia 24 marca 2020 r. Dyrektor zarekomendowała, aby przy zlecaniu pracy uczniom brać pod uwagę, że mogą oni mieć ograniczony dostęp do komputera z uwagi na potrzebę korzystania z niego przez rodzeństwo w wieku szkolnym.

¹⁸ Godziny ponadwymiarowe, tj. przekraczające pensum nauczycieli, miały charakter stały, uwzględniony w planie lekcji, lub doraźny, w formie zastępstw, wynikający z absencji nauczycieli prowadzących zajęcia planowe.

¹⁹ Doboru próby do badania dokonano w sposób losowy.

²⁰ E-podręczniki, linki do filmów, stron z artykułami, webinariami, konkursami, prezentacje i inne.

Na początkowym etapie prowadzenia zajęć w formie zdalnej, wystąpiły trudności związane z ograniczonym dostępem uczniów do odpowiednich urządzeń, umożliwiających pracę zdalną, przesileniem sieci internetowej, lekceważącym podejściem uczniów do obowiązków szkolnych w nowych okolicznościach, brakiem dostępu do Internetu w miejscach zamieszkania części uczniów, trudnościami w adaptacji do pracy w innym trybie. Dyrektor podjęła działania w zakresie wyeliminowania tych problemów.

W zmienionych warunkach organizacyjnych, związanych z wprowadzeniem nauki zdalnej, nauczyciele oraz pracownicy administracyjni pracowali w swoich miejscach zamieszkania. W wybrane dni Szkoła Branżowa była otwierana na kilka godzin, tak aby można było zabrać materiały i urządzenia do pracy zdalnej w domu. Dla pracowników obsługi zostały wyznaczone dyżury, w ramach których wykonywano najpilniejsze prace w budynku Szkoły Branżowej. Z końcem maja 2020 r. część pracowników administracyjnych wróciła do pracy stacjonarnej.

(akta kontroli tom I str. 5-6, 15, 377-380, 403, tom II str. 209-293)

7. W Szkole Branżowej, w związku z prowadzeniem nauczania w formie zdalnej, nie modyfikowano programu nauczania. Nauczyciele – w miarę potrzeb – zmieniali kolejność realizacji poszczególnych działów/tematów, dopasowując treści nauczania do warunków prowadzenia zajęć w tym trybie.

Prowadzenie lekcji przez nauczycieli było poprzedzone obowiązkowym ich zaplanowaniem, o czym na bieżąco byli informowani uczniowie, rodzice/opiekunowie oraz Dyrektor.

(akta kontroli tom I str. 6, tom II str. 385-387)

8. W roku szkolnym 2019/2020 liczba uczniów objętych kształceniem specjalnym na podstawie orzeczeń publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych wynosiła 17, natomiast w roku szkolnym 2020/2021 – 21²¹. Zalecenia z powyższych orzeczeń zostały zrealizowane.

W badanym okresie nie wystąpiły przypadki konieczności objęcia uczniów nauczaniem indywidualnym, jak również nie prowadzono zajęć dydaktyczno-wychowawczych, specjalistycznych, terapeutycznych i rewalidacyjnych.

W roku szkolnym 2019/2020 od dnia 26 marca 2020 r. wsparciem psychologiczno-pedagogicznym objętych zostało 31 uczniów, natomiast w roku szkolnym 2020/2021 – 143 uczniów. Wsparcie to odbywało się w formie porad i konsultacji oraz innych zajęć o charakterze terapeutycznym. Zespół dwóch pedagogów i psycholog prowadził rozmowy telefoniczne, przekazywał materiały edukacyjno-profilaktyczne²², informował uczniów o dostępności członków zespołu (pod telefonem i za pośrednictwem e-dziennika), według grafiku umieszczonego na stronie internetowej Zespołu Szkół. Dodatkowo w roku szkolnym 2020/2021 wsparcie odbywało się również w formie bezpośrednich spotkań z uczniami, którzy w przypadkach problemów związanych z izolacją społeczną²³ mieli możliwość nauczania zdalnego na terenie Szkoły Branżowej. W badanym okresie stwierdzono jeden przypadek konieczności objęcia ucznia pomocą psychologiczno-pedagogiczną, o czym został powiadomiony Dyrektor. Uczeń otrzymał wsparcie w warunkach stacjonarnych.

Uzdolnieni uczniowie zostali objęci indywidualnym wsparciem w procesie nauczania. Umożliwiono im uczestnictwo w projektach unijnych i aplikowanie o stypendia w ramach Dolnośląskiego Programu Pomocy Stypendialnej dla uczniów szczególnie uzdolnionych w zakresie przedmiotów zawodowych. Ponadto uczniowie byli przygotowywani również do udziału w 20 konkursach i olimpiadach. Włączali się

²¹ Stan na dzień 30 września w obu latach szkolnych.

²² Na temat technik uczenia się, radzenia sobie w sytuacji izolacji społecznej oraz bezpiecznych wakacji.

²³ Np. emocjonalnych, psychicznych.

także w pracę wolontariatu w siedmiu akcjach charytatywnych²⁴ oraz w dwóch akcjach profilaktycznych²⁵.

(akta kontroli tom I str. 6-7, tom II str. 388-406, tom III str. 371)

9. Podczas nauki zdalnej monitorowanie postępów uczniów oraz weryfikacja ich wiedzy i umiejętności, w tym również sposób informowania uczniów lub ich rodziców/opiekunów o postępach w nauce, a także o uzyskanych przez nich ocenach, odbywało się poprzez e-dziennik. Nauczyciele wysyłali do uczniów materiały do nauki oraz zadania do wykonania, których realizacja była podstawą do weryfikacji wiedzy i umiejętności uczniów. Wychowawcy poszczególnych klas monitorowali na bieżąco postępy uczniów w nauce, a w przypadku jakichkolwiek problemów w tym zakresie, rozwiązywali je z uczniami lub rodzicami/opiekunami, przy udziale pedagogów szkolnych, jeśli wystąpiła taka potrzeba²⁶.

W dniu 14 maja 2020 r. Dyrektor przekazała nauczycielom komunikat w sprawie klasyfikowania uczniów w roku szkolnym 2019/2020, poprzez ustalenie rocznej oceny klasyfikacyjnej. W wytycznych wskazano, że w przypadku braku podstaw do jej wystawienia z powodu nieobecności ucznia na zajęciach edukacyjnych, przekraczającej 50% przeprowadzonych godzin z danego przedmiotu w roku szkolnym, uczeń mógł być niesklasyfikowany. W takiej sytuacji rada pedagogiczna, na wniosek ucznia lub jego rodziców/opiekunów, mogła wyrazić zgodę na egzamin klasyfikacyjny, po wysłuchaniu opinii wychowawcy i nauczycieli uczących.

Egzaminy poprawkowe za rok szkolny 2019/2020 odbyły się w sierpniu 2020 r., z zachowaniem reżimu sanitarnego. W Szkole Branżowej nie odbywały się egzaminy semestralne. Zasady przeprowadzania egzaminu klasyfikacyjnego zostały określone w Statucie Zespołu Szkół Ponadpodstawowych w Zgorzelcu²⁷, w § 54, a egzaminu poprawkowego w § 56. Ocena z zachowania była wystawiana na podstawie §§ 57-60 tego dokumentu, a sposób postępowania w przypadku wniesienia zastrzeżenia do trybu jej ustalenia określał § 61 Statutu.

(akta kontroli tom I str. 6, 15, tom II str. 407-414)

Badanie form i sposobów weryfikacji wiedzy oraz umiejętności uczniów, stosowanych w Szkole Branżowej w okresie nauki zdalnej, przeprowadzono na próbie pięciu przedmiotów nauczania, tj.: historii, chemii, wychowania fizycznego, pomiarów elektrycznych i elektronicznych oraz robót malarsko-tapeciarskich (zajęcia praktyczne).

Badanie to wykazało, że w roku szkolnym 2019/2020 nauczyciele wysyłali do uczniów zadania oparte na wiedzy z posiadanych przez nich podręczników. Uczniowie odsyłali wykonane zadania przez e-dziennik lub elektroniczną skrzynkę pocztową. W przypadku wystąpienia błędów w zrealizowanych zadaniach, nauczyciele tą samą drogą przesyłali komentarze, ze stosownymi wskazaniem. Inną formą sprawdzania wiedzy było rozwiązywanie testów dostępnych na platformach on-line. Wprowadzono również możliwość poprawiania ocen niedostatecznych, poprzez udzielanie przez uczniów odpowiedzi telefonicznie na zadawane pytania, których zestawy były wcześniej przesyłane do uczniów. Po ogłoszeniu możliwości przeprowadzania konsultacji w formie stacjonarnej, uczniowie mogli umówić się na spotkanie z nauczycielem z zachowaniem obowiązujących zasad reżimu sanitarnego. Dodatkowo weryfikacja umiejętności uczniów

²⁴ Przykładowe akcje charytatywne: zbiórka odzieży, środków chemicznych, żywności na rzecz uczennicy; zbieranie odzieży i słodyczy na potrzeby domu dziecka; zbieranie odzieży dla rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi.

²⁵ Tj. „Dzień życzliwości” oraz „19 dni przeciwko przemocy i krzywdzeniu dzieci”.

²⁶ Zgodnie z zasadami wskazanymi w e-mailach Dyrektor przekazywanych do nauczycieli w dniach: 19 i 23 marca 2020 r. oraz 15 kwietnia 2020 r.

²⁷ Z dnia 29 listopada 2019 r. ze zm., dalej: Statut.

z wychowania fizycznego, była dokonywana zarówno w roku szkolnym 2019/2020, jak i 2020/2021, poprzez różne formy aktywności fizycznej uczniów. Zajęcia praktyczne z robót malarsko-tapeciarskich były zawieszane od dnia 12 marca do dnia 31 maja 2020 r., w związku z czym weryfikacja wiedzy i umiejętności uczniów w tym okresie nie była prowadzona, natomiast poza tym okresem odbywała się podczas zajęć stacjonarnych.

W roku szkolnym 2020/2021 lekcje prowadzone były w formie zdalnej na platformie Teams, a wiedza i umiejętności uczniów były weryfikowane poprzez realizację przez nich zadań, przekazywanych poprzez tę platformę, Testportal, Forms lub odpowiedzi ustne na zadawane podczas lekcji on-line pytania. Zajęcia praktyczne z robót malarsko-tapeciarskich były zawieszane w okresach od dnia 27 października do dnia 29 listopada 2020 r. oraz od dnia 29 marca do dnia 13 kwietnia 2021 r. W tym czasie weryfikacja wiedzy i umiejętności uczniów nie była prowadzona, a poza wskazanymi okresami zawieszenia, odbywała się podczas zajęć stacjonarnych.

(akta kontroli tom I str. 411, tom II str. 415-525)

10. Zadania wykonywane w okresie zdalnego nauczania były dokumentowane w e-dzienniku. Tą drogą przekazywane były bieżące informacje o organizacji pracy Szkoły Branżowej, obowiązkach nauczycieli. W e-dzienniku dokumentowano realizację poszczególnych zajęć w ramach podstawy programowej, weryfikację uczestnictwa w zajęciach, a także wiedzę i umiejętności uczniów oraz ich oceny.

(akta kontroli tom I str. 7, tom III str. 1-7)

11. W dniach 1-28 czerwca 2020 r. uruchomiono zajęcia praktyczne dla uczniów klas trzecich Szkoły Branżowej, zarówno będących, jak i niebędących młodocianymi pracownikami. Warunkiem przystąpienia do tych zajęć było wyrażenie zgody przez ucznia pełnoletniego lub przez rodzica/opiekuna ucznia niepełnoletniego. Ostatecznie we wskazanych zajęciach uczestniczyło 406 uczniów Szkoły Branżowej. W tym samym okresie zostały uruchomione konsultacje dla uczniów, prowadzone w trybie stacjonarnym, o czym poinformowano ich w dniu 29 maja 2020 r. poprzez e-dziennik. Każdy z nauczycieli, których uczniowie zgłosili chęć odbycia konsultacji, sporządzał grafiki z ustalonymi dniami i godzinami konsultacji dla poszczególnych grup uczniów. Konsultacje z języka angielskiego, historii, geografii, biologii i chemii przeprowadziło pięciu nauczycieli dla łącznie 39 uczniów. We wskazanym okresie Szkoła Branżowa udostępniła również uczniom bibliotekę szkolną.

(akta kontroli tom I str. 7, tom II str. 385, tom III str. 8-21, 227-244, 370-371)

12. W roku szkolnym 2019/2020, 13 z 406 uczniów Szkoły Branżowej (3,2%) nie zostało sklasyfikowanych, natomiast w roku szkolnym 2020/2021 klasyfikacji nie podlegało ośmiu z 452 (1,8%) uczniów. W porównaniu do roku szkolnego 2018/2019, w którym nie sklasyfikowano 26 z 249 uczniów (10,4%), należy wskazać, że prowadzenie zajęć w formie zdalnej, nie wpłynęło negatywnie na zwiększenie liczby uczniów niesklasyfikowanych.

Ponadto w badanym okresie trzech uczniów miało nieusprawiedliwioną nieobecność w okresie jednego miesiąca na co najmniej 50% dni zajęć w szkole. Problemy z frekwencją rozpoczęły się, zanim zostały wprowadzone ograniczenia w funkcjonowaniu szkół, w związku z epidemią COVID-19. W każdym z tych przypadków uczniowie ukończyli 18 lat, w związku z czym nie podlegali obowiązkowi nauki. Uczniowie ci oraz ich rodzice/opiekunowie byli informowani o konsekwencjach nieuczestniczenia w lekcjach. Ostatecznie jeden z uczniów zgłosił w dniu 26 października 2020 r. rezygnację z dalszej nauki oraz odebrał swoją dokumentację ze Szkoły Branżowej. W pozostałych dwóch przypadkach, decyzjami

rady pedagogicznej z dnia 24 września 2020 r. oraz z dnia 31 października 2020 r., uczniowie zostali skreśleni z listy uczniów.

Negatywnymi skutkami ignorowania obowiązków edukacyjnych były – jak wskazała Wicedyrektor Zespołu Szkół ds. dydaktycznych – zaniżone oceny z poszczególnych przedmiotów, brak promocji do następnej klasy lub brak klasyfikacji.

Zgodnie z komunikatem Dyrektora z dnia 23 marca 2020 r., nauczyciele weryfikowali obecność na lekcjach wszystkich uczniów. W dniu 26 marca 2020 r. nauczyciele zostali powiadomieni, że operator e-dziennika wprowadził dodatkową kategorię odznaczania frekwencji uczniów na lekcjach, tj. „nauczanie zdalne” (dotychczas możliwe było sprawdzenie frekwencji w e-dzienniku poprzez zaznaczenie „obecny” lub „nieobecny”). W związku powyższym nauczyciele otrzymali polecenie, aby podczas nauki zdalnej w powyższy sposób dokonywać oznaczania frekwencji uczniów, którzy uczestniczyli w zajęciach.

(akta kontroli tom I str. 7-8, tom III str. 22-69, 132)

13. Według stanu na dzień 30 września 2019 r., w Szkole Branżowej zatrudnionych było 59 nauczycieli (26,2 etatu), w tym pięciu niepełnozatrudnionych, natomiast na dzień 30 września 2020 r. - 63 nauczycieli (28,7 etatu), w tym 10 niepełnozatrudnionych.

Według stanu na ww. dni, tygodniowa liczba godzin wszystkich zajęć wynosiła odpowiednio: 443,4 godziny, w tym 26 świetlicowych i 33,2 pozostałych nieobowiązkowych dla uczniów oraz 555,4 godziny, w tym 26 świetlicowych i 39,2 pozostałych nieobowiązkowych dla uczniów.

W 2019 r. ze Szkoły Branżowej nie odszedł żaden nauczyciel, natomiast w 2020 r. odeszło czterech nauczycieli, którym nie przedłużono umów zawartych na czas określony.

(akta kontroli tom I str. 8, tom III str. 70-74)

14. W Starostwie Powiatowym w Zgorzelcu²⁸ w wymaganych terminach, tj. w dniach 31 października 2019 r. i 2 listopada 2020 r., złożone zostały roczne plany doskonalenia zawodowego nauczycieli odpowiednio na 2020 r. i 2021 r. W dokumentach tych zgłoszono potrzeby związane zarówno ze szkoleniami indywidualnymi, jak i grupowymi dla nauczycieli. Wśród szkoleń, nie wymieniono szkoleń z zakresu doskonalenia posługiwania się nowoczesnymi technologiami informatycznymi, ponieważ nauczyciele nie zgłaszali potrzeb w tym zakresie. Dyrektor diagnozował potrzeby szkoleniowe m.in. na podstawie rozmów z nauczycielami.

Niezależnie od powyższego w Zespole Szkół przeprowadzono szkolenia grupowe nauczycieli w zakresie posługiwania się nowoczesnymi technologiami informatycznymi. Szkolenia te obejmowały:

- w dniu 14 września 2020 r. - Pracę w zespole na zajęciach praktycznych w czasie pandemii - pięciu uczestników, szkolenie stacjonarne;
- w dniu 24 września 2020 r. - Obsługę platformy Office 365 Teams – jak pracować z uczniem zdalnie - 90 uczestników, szkolenie stacjonarne;
- w dniu 29 października 2020 r. - Tworzenie ankiet, formularzy i testów w aplikacjach Testportal i Microsoft Forms - 15 uczestników, w tym pięciu stacjonarnie i 10 zdalnie;
- w listopadzie i grudniu 2020 r. - Teams w edukacji, cykl szkoleń zdalnych - dwóch uczestników.

(akta kontroli tom I str. 8-9, tom III str. 75-116)

²⁸ Dalej: Starostwo.

15. W roku szkolnym 2020/2021 w okresie od dnia 1 września do dnia 18 października 2020 r., nauka w Szkole Branżowej prowadzona była stacjonarnie z zachowaniem reżimu sanitarnego. Wszystkie lekcje odbywały się w budynku Szkoły Branżowej, a praktyczna nauka zawodu także u pracodawców. Po dniu 18 października 2020 r., tryb pracy Szkoły Branżowej był regulowany m.in. w drodze następujących Zarządzeń Wewnętrznych Dyrektora Szkoły:

- nr 9/2020/2021 z dnia 19 października 2020 r. – wprowadzono nauczanie hybrydowe od dnia 19 do dnia 23 października 2020 r.²⁹;
- nr 11/2020/2021 z dnia 26 października 2020 r. – wprowadzono nauczanie zdalne od dnia 24 października do dnia 30 listopada 2020 r.³⁰;
- nr 16/2020/2021 z dnia 30 listopada 2020 r. – wznowiono zajęcia w ramach praktycznej nauki zawodu, realizowane u pracodawców, od dnia 30 listopada 2020 r.³¹;
- nr 20/2020/2021 z dnia 18 stycznia 2021 r. – wznowiono zajęcia praktyczne w formie stacjonarnej dla wybranych klas i grup³²;
- nr 33/2020/2021 z dnia 29 marca 2021 r. – wprowadzono nauczanie zdalne od dnia 29 marca do dnia 18 kwietnia 2021 r.³³;
- nr 38/2020/2021 z dnia 16 kwietnia 2021 r. – wznowiono od dnia 19 kwietnia 2021 r. zajęcia praktyczne u pracodawców dla uczniów klas trzecich, będących młodocianymi pracownikami³⁴;
- nr 41/2020/2021 z dnia 23 kwietnia 2021 r. – wznowiono od dnia 26 kwietnia 2020 r. zajęcia praktyczne u pracodawców dla wszystkich uczniów, będących młodocianymi pracownikami³⁵;
- nr 48/2020/2021 z dnia 11 maja 2021 r. oraz nr 53/2020/2021 z dnia 21 maja 2021 r. – wprowadzono nauczanie hybrydowe w dniach 17-28 maja 2021 r.³⁶;
- nr 56/2020/2021 z dnia 28 maja 2021 r. – wprowadzono nauczanie stacjonarne od dnia 31 maja do dnia 25 czerwca 2021 r.³⁷.

²⁹ Wprowadzone na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 października 2020 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz.U. poz. 1830).

³⁰ Wprowadzone na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 23 października 2020 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz.U. poz. 1870).

³¹ Wprowadzone na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 24 listopada 2020 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz.U. poz. 2087) oraz § 25 ust. 1 pkt 2 lit. c rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 listopada 2020 w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz.U. poz. 2091).

³² Wprowadzone na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 23 października 2020 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19.

³³ Wprowadzone na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 26 marca 2021 r. w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz.U. poz. 561).

³⁴ Wprowadzono na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 15 kwietnia 2021 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz.U. poz. 701).

³⁵ Wprowadzono na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 22 kwietnia 2021 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz.U. poz. 752).

³⁶ Wprowadzono na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 29 kwietnia 2021 r. w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz.U. poz. 824).

³⁷ Wprowadzono na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 22 kwietnia 2021 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19.

W toku kontroli NIK³⁸, Szkoła Branżowa pracowała w trybie: zdalnym (do dnia 14 maja 2021 r.), następnie hybrydowym (w dniach 17-28 maja 2021 r.) oraz stacjonarnym (od dnia 31 maja do dnia 25 czerwca 2021 r.).

W dniach 17-21 maja 2021 r. w ramach nauczania hybrydowego do nauczania zdalnego skierowanych zostało 378 uczniów, natomiast 75 do nauczania stacjonarnego. W dniach 24-28 maja 2021 r. powyższe proporcje zostały odwrócone.

Wszyscy uczniowie skierowani do nauczania zdalnego mieli, od początku funkcjonowania tego trybu, zapewniony dostęp do prowadzonego kształcenia na odległość. W świetlicy szkolnej, z zachowaniem reżimu sanitarnego, udostępniono uczniom kilkanaście komputerów ze stałym łączem internetowym. Z komputerów tych korzystało 32 uczniów, którzy zgłosili problemy z nauką zdalną w miejscu zamieszkania z uwagi m.in. na: trudne warunki lokalowe, brak zasięgu sieci internetowej, itd.

(akta kontroli tom I str. 9, tom III str. 117-131, 133-134, 371)

16. Zespół Szkół posiadał komercyjne łącze internetowe prywatnego operatora o przepustowości 200 Mb/s, do którego zostały podłączone instalacją kablową urządzenia w pomieszczeniach administracyjnych (kancelaria, księgowość, sekretariat uczniowski). Łącze komercyjne było także dostępne poprzez zabezpieczoną hasłem sieć Wi-Fi, za pośrednictwem punktów dostępu rozmieszczonych w całym budynku. Od dnia 23 kwietnia 2020 r. Zespół Szkół uzyskał również łącze internetowe OSE o przepustowości 100 Mb/s, do którego zostały podłączone pozostałe urządzenia (niekorzystające z ww. łącza prywatnego operatora). Łącze to służyło do prowadzenia działalności edukacyjnej. Jego parametry były wystarczające na potrzeby Zespołu Szkół.

(akta kontroli tom I str. 9, 16, tom III str. 135-209, 226)

17. Szkoła Branżowa udostępniała uczniom dostęp do Internetu wyłącznie w pracowniach komputerowych, które posiadały łącze internetowe OSE. Naukowa i Akademicka Sieć Komputerowa – Państwowy Instytut Badawczy, jako operator OSE, dostarczał wraz z łączem internetowym usługę bezpieczeństwa sieciowego i teleinformatycznego, zapewniającą ochronę przed szkodliwym oprogramowaniem oraz monitoring zagrożeń i bezpieczeństwa sieciowego, a także ochronę uczniów przed dostępem do treści, które mogłyby stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju. Szkoła Branżowa nie posiadała innych zabezpieczeń w powyższym zakresie.

Na próbie dwóch losowo wybranych komputerów, z których korzystali uczniowie, sprawdzono możliwość dostępu do stron zawierających treści niebezpieczne, stanowiące zagrożenie dla prawidłowego rozwoju uczniów. W następstwie każdej z 10 prób uruchomienia takich stron, na ekranie komputera pojawiał się komunikat o treści: „Ta strona zawiera niewłaściwe treści. Dostęp do tej strony został zablokowany ze względu na usługę Ochrona Użytkownika OSE, która jest włączona w Twojej szkole.”, bądź: „Niestety ... nie można przejść do tej strony. Połączenie zostało zresetowane.”.

Szkoła Branżowa nie udostępniała uczniom sieci internetowej na urządzeniach mobilnych. Szkolna sieć internetowa Wi-Fi była zabezpieczona hasłem, które nie było udostępnione uczniom.

(akta kontroli tom I str. 9, tom III str. 120, 210-224)

18. Na podstawie umowy z dnia 14 lutego 2014 r. z firmą Vulcan w Szkole Branżowej od dnia 1 września 2014 r. wprowadzono e-dziennik "Uonet+", który

³⁸ Od dnia 11 maja do dnia 29 czerwca 2021 r.

służył m.in. do weryfikacji obecności uczniów na zajęciach oraz realizacji programu nauczania, a w trakcie nauczania zdalnego – także do weryfikacji realizacji zajęć. Bezpłatny dostęp do e-dziennika zapewniono zarówno uczniom, jak i ich rodzicom/opiekunom. Szczególnie istotne podczas nauczania zdalnego funkcjonalności e-dziennika – jak wskazał Wicedyrektor Zespołu Szkół – polegały na: utrzymywaniu kontaktów pomiędzy nauczycielami i wychowawcami oraz uczniami i ich rodzicami/opiekunami, możliwości obserwacji frekwencji przez rodzica/opiekuna i ucznia, zintegrowanie tego narzędzia z Microsoft Office 365, co umożliwiała automatyczną synchronizację użytkowników i łatwiejszy dostęp do platformy Teams. Kolejną ważną funkcjonalnością był dzienniczek Vulcan – bezpłatna aplikacja mobilna, umożliwiająca dostęp do najważniejszych wiadomości z e-dziennika, wymianę wiadomości między uczniem i nauczycielem, obserwację ocen, frekwencji, zastępstw, zadań domowych oraz planu lekcji.

(akta kontroli tom I str. 9-10, 16, 362-365, tom III str. 225)

19. Zespół Szkół posiadał własną stronę internetową³⁹, która umożliwiała dostęp do podstawowych informacji dotyczących funkcjonowania placówki, w tym również Szkoły Branżowej. Strona internetowa służyła do komunikacji pomiędzy wszystkimi stronami procesu edukacyjnego, tj.: uczniami, rodzicami/opiekunami, nauczycielami i innymi pracownikami oraz pracodawcami prowadzącymi praktyki zawodowe. Na stronie tej zamieszczono m.in.: Statut, plany lekcji i zastępstwa, przekierowanie do e-dziennika, aktualności, gdzie zamieszczano wszystkie ważne wiadomości i komunikaty, rekomendacje dotyczące korzystania ze stron internetowych Ministerstwa Edukacji Narodowej, Głównego Inspektora Sanitarnego, Ministerstwa Zdrowia, polecane platformy, strony i serwisy internetowe, wspomagające nauczanie zdalne⁴⁰, wykaz podręczników, materiały dla uczniów, kalendarz roku szkolnego, informacje o egzaminach zawodowych, praktycznej nauce zawodu, terminarze turnusów dokształcania młodocianych pracowników, informacje o klasach, wychowawcach, pedagogach i psychologu szkolnym, samorządzie szkolnym, radzie rodziców, informacje o konkursach, instrukcje do logowania do platformy Teams.

(akta kontroli tom I str. 10, tom III str. 8-16, 224)

20. Na wyposażeniu Zespołu Szkół w roku szkolnym 2019/2020 było 114 komputerów przenośnych dla uczniów (wszystkie zakupione w poprzednich latach), 51 komputerów przenośnych dla nauczycieli, w tym osiem nabytych w dniu 29 kwietnia 2020 r. oraz jeden tablet dla nauczycieli (zakup z lat poprzednich)⁴¹. Zespół Szkół nie posiadał tabletów dla uczniów. W roku szkolnym 2020/2021 nie zakupiono nowych komputerów przenośnych i tabletów dla uczniów oraz komputerów dla nauczycieli, natomiast zwiększyła się o pięć liczba tabletów dla nauczycieli, które zakupione zostały ze środków własnych.

Badanie 11 komputerów (ośmiu przenośnych i trzech stacjonarnych) dostępnych dla uczniów Szkoły Branżowej wykazało, że w jednym przypadku nie było możliwe uzyskanie połączenia z Internetem. Przeprowadzone badanie nie wykazało innych usterek, komputery były sprawne technicznie.

Jak wyjaśnił Wicedyrektor Zespołu Szkół, usterka komputera, której przyczyną było prawdopodobnie uszkodzenie karty sieciowej, została stwierdzona podczas konfiguracji komputerów do egzaminu zawodowego w dniu 8 czerwca 2021 r., przy czym ten komputer został wyłączony z egzaminu (komputerów w sali było więcej niż

³⁹ <http://zspemilka.pl>, dostęp na dzień 29 czerwca 2021 r.

⁴⁰ M.in. e-podręczniki, portal z darmowym dostępem do lektur, strona Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, portal Scholaris.

⁴¹ Wyposażenie Zespołu Szkół było wspólne dla wszystkich podmiotów wchodzących w jego skład.

osób przystępujących do egzaminu). Jak zadeklarował wyjaśniający, usterka zostanie usunięta podczas przerwy wakacyjnej w 2021 r.

Na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 18 listopada 2020 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19⁴², od dnia 20 listopada 2020 r. nauczyciele mogli ubiegać się o jednorazowe dofinansowanie zakupu sprzętu lub oprogramowania, przydatnego w prowadzeniu zajęć realizowanych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość lub innego sposobu realizacji tych zajęć. W związku z powyższym Dyrektor poinformowała w dniu 16 listopada 2020 r. nauczycieli o możliwości ubiegania się o dofinansowanie, poprzez złożenie do dnia 7 grudnia 2020 r. wniosku z załączonym dowodem zakupu przedmiotu dofinansowania.

W dniu 21 grudnia 2020 r. na rachunek bankowy Zespołu Szkół wpłynęła kwota 34 605,00 zł, odpowiadająca zgłoszonym potrzebom w tym zakresie. Ostatecznie tego samego dnia kwoty dofinansowania zostały przekazane wszystkim ubiegającym się o nie nauczycielom. Badanie dokumentacji złożonej przez 20 nauczycieli wykazało, że zgodnie z wymogami ww. rozporządzenia z dnia 18 listopada 2020 r. złożone i rozliczone zostały wnioski nauczycieli wraz z dowodami zakupu.

Dyrektor za pośrednictwem Starostwa zgłosiła w dniu 30 marca 2020 r. zapotrzebowanie na 50 komputerów dla uczniów i 20 komputerów dla nauczycieli w ramach działania 1.1 Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa 2014-2020 „Zdalna szkoła”. W wyniku tych działań, na podstawie umowy zawartej w dniu 29 kwietnia 2020 r. z Powiatem na czas nieokreślony, użyczono Zespołowi Szkół osiem laptopów o wartości łącznej 20 467,20 zł, z przeznaczeniem do użytkowania pięciu z nich przez uczniów oraz trzech przez nauczycieli. Zespół Szkół nie otrzymał innego wsparcia w zakresie sprzętu komputerowego.

W trakcie prowadzonego nauczania na odległości udostępniono uczniom Szkoły Branżowej dwa komputery przenośne, a jej nauczycielom 33 komputery przenośne oraz pięć tabletów, co było zgodne ze zgłoszonym zapotrzebowaniem.

(akta kontroli tom I str. 10-11, 411, tom III str. 245-269, 300, 369)

21. W Szkole Branżowej wprowadzono obowiązujące od dnia 24 września 2020 r. procedury bezpieczeństwa w okresie pandemii COVID-19, zawierające zasady przychodzenia/wychodzenia oraz przebywania uczniów w pomieszczeniach i postępowania na wypadek stwierdzenia zakażenia. Ograniczono wstęp osób trzecich, w tym rodziców/opiekunów, wprowadzając jako podstawowy, kontakt za pośrednictwem telefonu, poczty elektronicznej i e-dziennika. Przy wejściu do Szkoły Branżowej umieszczono płyn do dezynfekcji rąk i zobligowano wszystkie osoby wchodzące do korzystania z niego. Pracownikom zapewniono środki ochrony osobistej, w tym rękawiczki, maseczki ochronne, przyłbice i środki dezynfekujące. W widocznych miejscach umieszczono instrukcje z zasadami prawidłowego mycia rąk, zakładania i ściągania rękawiczek oraz maseczek. Zapewniono dostateczną ilość sprzętu i środków do utrzymywania czystości sal, pomieszczeń sanitarnych, ciągów komunikacyjnych, dezynfekowania powierzchni dotykowych⁴³. Co najmniej raz na godzinę wietrzono pomieszczenia, w których przebywali uczniowie. Wprowadzono zasadę unikania większych skupisk uczniów w jednym pomieszczeniu. Szafki uczniowskie zostały przeniesione z szatni i rozlokowane na

⁴² Dz.U. poz. 2047.

⁴³ W tym poręczy, klamek, włączników światła, uchwyty, klawiatur, poręczy krzeseł i powierzchni płaskich, także blatów w salach lekcyjnych.

wszystkich korytarzach szkolnych z zachowaniem zwiększonej odległości między nimi. Rozdzielono ciągi komunikacyjne oraz wejścia i wyjścia. Wszystkie lekcje wychowania fizycznego odbywały na zewnętrznym terenie Szkoły Branżowej. Pielęgniarka szkolna przeprowadziła dla całej społeczności szkolnej prelekcje na temat profilaktyki COVID-19.

Od dnia 10 września 2020 r. obowiązywała procedura organizacji i funkcjonowania biblioteki w czasie epidemii COVID-19, zawierająca zasady związane ze zwrotem i wypożyczeniem książek (wskazano okres kwarantanny dla książek i innych materiałów przechowywanych w bibliotekach).

Zespół Szkół wystąpił z wnioskiem i otrzymał w ramach działań Ministerstwa Zdrowia dwie stacje dezynfekujące wraz ze środkiem do dezynfekcji (100 litrów), które były w stałym użytkowaniu.

Na terenie Szkoły Branżowej nie stwierdzono przypadków zakażenia COVID-19.

(akta kontroli tom I str. 11-12, 15-16, tom III str. 270-286, 371)

22. Szkoła Branżowa podjęła współpracę z innymi podmiotami w celu tworzenia optymalnych warunków do prowadzenia działalności dydaktycznej w czasie zagrożenia epidemiologicznego, w tym ze Starostwem oraz Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Zgorzelcu. W dniu 27 sierpnia 2020 r. w Liceum Ogólnokształcącym w Zgorzelcu⁴⁴, odbyło się spotkanie dyrektorów szkół ponadpodstawowych w Powiecie, w celu ustalenia wspólnych wytycznych do opracowania szkolnych procedur związanych z przeciwdziałaniem COVID-19 oraz wymiany informacji i doświadczeń w tym zakresie.

(akta kontroli tom I str. 12, tom II str. 385, tom III str. 287-299)

23. Według stanu na koniec 2019 r. na wynagrodzenia osobowe w Zespole Szkół (§ 4010) wydatkowano 5 740,0 tys. zł, natomiast na koniec 2020 r. o 18,1% więcej, tj. 6 777,3 tys. zł. Na wzrost wydatków w tym zakresie, wpływ miał przyrost liczby etatów nauczycielskich, wynikający ze zwiększonego naboru do klas pierwszych na rok szkolny 2019/2020. Naukę w tym roku szkolnym rozpoczęli uczniowie ostatniego rocznika absolwentów gimnazjów oraz pierwszy rocznik absolwentów ósmych klas szkoły podstawowej. Równocześnie, tj. od dnia 1 września 2019 r., wprowadzono podwyżki wynagrodzeń dla nauczycieli, na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 sierpnia 2019 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, ogólnych warunków przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz wynagradzania za pracę w dniu wolnym od pracy⁴⁵. Z tych samych przyczyn nastąpił wzrost wydatków osobowych w I kwartale 2020 r. do 1 722,3 tys. zł (22,8%) oraz w I kwartale 2021 r. do 1 635,8 tys. zł (16,6%) w porównaniu do I kwartału 2019 r. (1 402,4 tys. zł).

Liczba godzin ponadwymiarowych w Zespole Szkół w miesiącach od września 2019 r. do czerwca 2020 r. wynosiła odpowiednio: 1627, 2078, 1731, 1420, 2409, 1723, 1460, 2317, 1891, 2495. Największy wymiar tych godzin stanowiły planowe godziny nadliczbowe, tj. odpowiednio: 1627, 2078, 1731, 1420, 2228, 1521, 1372, 2307, 1891, 2446. Natomiast liczba godzin ponadwymiarowych wynikająca z doraźnych zastępstw wystąpiła w następujących miesiącach 2020 r.: w styczniu – 181, w lutym – 202, w marcu – 88, w kwietniu – 10 i w czerwcu – 49. Przyczyną różnic w liczbie godzin ponadwymiarowych w poszczególnych miesiącach było wyłączenie/włączenie z zajęć w Zespole Szkół klas technikum w trakcie odbywania

⁴⁴ Imienia Braci Śniadeckich.

⁴⁵ Dz.U. poz. 1587.

miesięcznych praktyk, przerw świątecznych i feryjnych oraz sposobu rozliczania godzin nadliczbowych⁴⁶.

(akta kontroli tom I str. 12, 15, tom III str. 301-368)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

IV. Uwagi i wnioski

Uwagi i wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości, Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag ani wniosków.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK we Wrocławiu. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Wrocław, lipca 2021 r.

Kontroler
Miroslaw Perłowski

Główny specjalista kontroli państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura we Wrocławiu
p.o. Dyrektor
Marcin Kaliński

.....
podpis

.....
podpis

⁴⁶ Tj. wliczania do poszczególnych miesięcy pełnych tygodni, czterech lub pięciu.

